

«Моє завдання – нанести Вінниччину на карту Європи»

– констатував генеральний секретар Асамблеї європейських регіонів (АЕР) Паскаль Георген, відкриваючи «круглий стіл» на тему: «Міжнародне співробітництво та сильна регіональна демократія – основа європейської інтеграції», приурочений до 80-річчя Вінницької області.

«Із тих процесів, що відбуваються на Вінниччині, я роблю для себе висновок: це – сильний регіон, що може досягти тих високих стандартів, за якими працюють європейські регіони». Представник Брюсселя висловив упевненість, що таке міжнародне співробітництво значно зближить Вінниччину та Асамблею європейських регіонів. Паскаль Георген супроводжував свій виступ мультимедійною презентацією й дохідливо роз'яснив переваги міжнародної співпраці на регіональному рівні. До речі, як уточнив високий гість, саме таку співпрацю найбільше підтримують у структурах Ради Європи.

Свої думки з винесених на обговорювання проблем висловили запрошені дипломати: Надзвичайний та Повноважний Посол Республіки Молдова в Україні Іон Стевілле та Генеральний консул Республіки Польща у Вінниці Кшиштоф Свідерек, міжнародний експерт ICSDT, президент Карпатського фонду Кьолеш Шандор. Досвідом входження в Європу поділилися гості з Польщі – воєвода Сьвентокшисьького воєводства Божентина Палка-Коруба, заступник маршалка Мазовецького воєводства Лешек Рушчик, а також представник Молдови, голова району Сороки Віктор Сеу.

Про наміри запроваджувати реформи на основі європейського досвіду вели мову голова Всеукраїнської асоціації районних та обласних рад Сергій Чернов, голова Дніпропетровської обласної Ради Євген Удод, заступник голови Державного фонду сприяння місцевому самоврядуванню в Україні Дмитро Лосєв.

Голова Вінницької облради Сергій Татусяк зауважив, що зібрання має на меті закріпити наявні контакти, а також намітити нові вектори міжнародної та міжрегіональної співпраці органів виконавчої влади, місцевого самоврядування області з регіонами, представники яких брали участь у заході.

– Я переконаний, що лише зміцнення міжрегіональних господарських зв'язків дасть можливість розкрити й задіяти внутрішній потенціал розвитку територій, поліпшити добробут їхніх жителів, – підсумував Сергій Татусяк.

Голови Вінницької та Дніпропетровської обласних рад Сергій Татусяк і Євген Удод підписують угоду про міжрегіональне партнерство.

«Руку на дружбу». Сергій Татусяк та Ілля Гаффнер, голова комітету Законодавчих зборів Свердловської області РФ підписали протокол намірів про співпрацю регіонів.

34

Гортаючи сторінки історії

1934-й

У Хмільнику відкрито лікувальні радонові джерела. Через чотири роки рішенням уряду місто оголошено курортною зоною.

1941-й

19 липня гітлерівські війська увійшли у Вінницю. Жорстокість окупаційного режиму пояснювалася будівництвом під Вінницею ставки Гітлера «Вервольф» (місто визволили від фашистів 20 березня 1944-го).

1946-й

На Поділлі – голод. Область здала хліба стільки само, як і 1932 року, коли мала вдвічі більшу територію.

Смертність перевищила народжуваність. У селах зафіксовано факти канібалізму.

1947-й

9 вересня відкрито Музей-садибу Миколи Пирогова у Вінниці, а в селі Тиманівка Тульчинського району – Музей Олександра Суворова.

1949-й

Область виступила ініціатором в Україні з електрифікації колгоспів власними силами. Протягом року в селах збудували 30 ГЕС та 11 ТЕС.

225 років тому народився Устим Кармелюк

Устим Якимович Кармелюк народився 10 березня 1787 року в Головчинцях Літинського повіту Подільської губернії (нині с. Кармелюкове Жмеринського району Вінницької області).

Український національний герой, ватажок повстанського руху на Поділлі народився в селянській родині. Був письменним, знав російську, польську мови та їдиш. У 17 років потрапив до двору пана Пігловського. Хлопець був роботящий, але непокірний. Тому хазяїн віддав кріпака на 25 років до армії, із якої 1813-го Кармелюк утік і повернувся в рідні місця. Незабаром його спіймали й засудили до 500 ударів батою, після чого скерували до кримського штрафного батальйону. Юнак знову втік. 1814-го очолив повстанський рух селян. 1817 року жандарми схопили Кармелюка й засудили до страти, замінивши її в останню мить на 25 ударів батою і 10 років каторги в Сибіру. Та Кармелюк утік із в'язниці. Повернувшись на Поділля, продовжив боротьбу, доки його знову не схопили під час облоги. Невдовзі після того, як його запроторили до Кам'янець-Подільської фортеці, організував свою четверту втечу. Однак його, пораненого, прикували до кам'яного стовпа у вежі Юлія II (Папській), яку згодом назвали Кармелюковою. Взимку 1824-го бунтівника покарали 101 ударом батою, затаврували і знову відправили етапом у Сибір. Після більш як річного етапу Кармелюк потрапив у Ялтуровськ. Незабаром знову втік, але його знову схопили. Під час нічної бурі виламав ґрати, зібрав сорочки співкамерників і зв'язав їх у довге полотнище. До кінця прив'язав камінь і закинув його за частокіл в'язниці. Цим висячим мостом просто з вікна за огорожу один за одним перебралися всі в'язні.

1830–1835 рр. селянський рух під проводом Кармелюка охопив усе Поділля та суміжні з ним райони. У ньому брало участь близько 20 тисяч осіб. Протягом 23 років боротьби повстанські загони здійснили понад тисячу нападів на поміщицькі маєтки. Захоплені гроші та майно роздавали бідноті. Кармелюка вбив із засідки шляхтич Рутковський (за переказами, не кулею, а гудзиком). Тіло ватажка ще довго возили селами, щоб залякати селян. Поховали його в Летичеві.

О. К.

1960-й

В області побудовано 67 нових клубів і 64 бібліотеки. Для порівняння: у Дніпропетровській – 65, Хмельницькій – 50.

1961-й

У Вінниці споруджено телевізійну ретрансляційну станцію заввишки 350 метрів, найвищу на той час у Радянському Союзі. За потужністю телевізійний передавач дорівнював Московській станції і в п'ять разів перевищував потужність телецентру в Києві.

1975-й

У червні відкрито новий авіарейс: Вінниця – Мінеральні Води. Місто над Бугом мало авіасполучення з Москвою, Києвом, Сімферополем, Донецьком, Одесою. Літаком можна було дістатися також до віддалених райцентрів.

1976-й

Завершено автоматизацію телефонних мереж у всіх містах і райцентрах області.

1980-й

9 липня у Вінниці на стадіоні «Локомотив» відбулася урочиста церемонія запалення олімпійського вогню Московської Олімпіади-80. Відповідальним секретарем Олімпіади-80 у Москві був наш земляк із Ямполья Олександр Гресько. Завдяки йому Вінниця й частина районів стали місцем проходження олімпійського вогню.

1989-й

У Вінниці створено політичну організацію Народний Рух України, а також громадсько-політичні організації «Меморіал», «Просвіта», «Українська Гельсінська спілка». 2 вересня на забороненому мітингу в Центральному парку культури та відпочинку активісти вперше підняли синьо-жовтий прапор.

1991-й

12 липня прес-центр Вінницького обкому партії друкує звернення до жителів області під таким заголовком: «Про Леніна – правду! Зберемо кошти на створення художнього фільму про В. І. Леніна».

1992-й

23 січня – присягу на вірність українському народові склали працівники обласної міліції.

2–3 вересня – паралізовано рух пасажирських потягів – залізничники Жмеринки взяли участь у страйку, що охопив усю Південно-Західну залізницю.

У жовтні вінницькі археологи під час розкопок древнього кургану біля села Северинівки Ямпільського району виявили вже третє в цьому районі сарматське поховання із золотими прикрасами.

1994-й

На південній околиці Могилева-Подільського завершено будівництво автомобільного моста через Дністер на кордоні з Молдовою.

Улітку члени козацького учнівського загону «Джура» під керівництвом учителя із села Сліди Могилів-Подільського району Миколи Крижанівського пройшли на конях півтори тисячі кілометрів по Україні місцями козацької слави.

1998-й

Завод «Форт» почав випуск іменної зброї Президента України.

2006-й

У селі Рахнівці Гайсинського району, де народився Василь Стус, встановлено бронзовий барельєф поета, виготовлений київським скульптором Борисом Довганем.

У Києві біля посольства Російської Федерації 15 виробників молочних продуктів разом із головою ОДА Олександром Домбровським проводять акцію протесту «Корови не винні», вимагаючи скасувати заборону на ввезення молочних продуктів до Росії.

Добірку матеріалів, присвячених Вінниччині, підготували Леся ГНІДЕНКО, Віктор СКРИПНИК.

